

УДК 373.091.12.011.3-051

UDC 373.091.12.011.3-051

DOI: 10.31475/ped.dys.2019.26.01

ЮРІЙ МОСЕЙЧУК,

*доктор педагогічних наук, доцент
(Україна, Чернівці, Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2)*

YURIY MOSEICHUK,

*doctor of pedagogical sciences, associate professor
(Ukraine, Chernivtsi city, Chernivtsi Yuri Fedkovych National University,
Kotsiubynskoho Str., 2)*

ORCID: 0000-0002-2457-6552

ЯКОБ МІГАЙ-РАДУ,

*доктор філософії
(Румунія, Ясси, Яський університет імені А.Й.Кузи)*

JACOB MIHAI-RADU,

*lecturer PhD
(Romania, Iasi city, «Alexandru Ioan Cuza» University of Iasi)*

ORCID: 0000-0001-8087-5066

ОЛЕНА МОРОЗ,

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
(Україна, Чернівці, Чернівецький національний
університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2)*

OLENA MOROZ,

*candidate of sciences in physical education and sport, associate professor
(Ukraine, Chernivtsi city, Chernivtsi Yuri Fedkovych National University,
Kotsiubynskoho Str., 2)*

ORCID: 0000-0003-4142-2712

Сформованість інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури та шляхи його вдосконалення

Formedness of Informational-Cognitive Component of Health Culture of the Future Teachers of Physical Culture and the Ways of its Improvement

У статті представлена характеристика інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури. Охарактеризовано результати сформованості показників (повнота знань про культуру здоров'я та рівень загального світогляду) цього компоненту на констатувальному етапі дослідження. Головна увага зосереджена на висвітленні практичних механізмів вдосконалення інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я шляхом міждисциплінарної інтеграції знань у процесі неперервної професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти.

Ключові слова: *культура здоров'я, майбутні учителі фізичної культури, інформаційно-пізнавальний компонент, міждисциплінарна інтеграція.*

During the professional training of the future teachers of physical culture in higher education institutions it is necessary to form an appropriate level of health culture. It will give a possibility for the future teachers to competently carry out their professional activities, be an example for the pursuit of health. We consider components as the most significant parts of the culture of health, which fully reflect its content and characterize its features. The health culture is considered through the unity and interrelation between the motivational-value, informative-cognitive, organizational-activity, personal-emotional and reflexive-evaluation components. The article presents a thorough description of the informational-cognitive component of the health culture of the future teachers of physical culture. The results of monitoring on the formation of indicators (completeness of knowledge about the culture of health and the level of general outlook) of this component at the research stage have been described. The

completeness of knowledge about the culture of health has been tested on the basis of two methods – comprehensive survey and methodology «Unfinished sentences». Written work allowed covering all areas of activity of the future teachers of physical culture. The object of evaluation was a set of acquired knowledge, a formed system of professional competencies. Monitoring has shown that the health culture of students is spontaneous, and therefore only one fifth of respondents has a high (creative) level, while 2/3 of respondents have an average (basic) level.

The main focus is on highlighting practical mechanisms for improving the informational-cognitive component of health culture through interdisciplinary integration of knowledge. It is advisable to carry out the rapprochement of related disciplines, due to their convergence. We should implement the integration of compulsory examination and postgraduate disciplines in the bachelor's degree and the subjects of professional and practical training in the undergraduate and magistracy. Based on the principles of interdisciplinary integration, it is advisable to coordinate the curricula of teaching disciplines in order to avoid repetitions, as well as to substantially improve the methodological support.

Key words: *health culture, future teachers of physical culture, informational-cognitive component, interdisciplinary integration.*

Вступ / Introduction. Нині професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури повинна носити випереджувальний характер у закладах вищої освіти (ЗВО). Нормативна база професійної підготовки педагогічних кадрів має здійснюватися з урахуванням положень Загальнодержавної програми «Здоров'я 2020: український вимір» на 2012–2020 роки (2011 р.), наказу МОН України «Про затвердження плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2020 року» (№ 612 від 2007 р.). Формування культури здоров'я розглядаємо у якості вагомого інструменту для підвищення професіоналізму майбутнього педагога, що виступає у якості важливого чинника, який активізує особистісний та професійний розвиток. У зазначеному контексті дослідження компонентного складу культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури є доволі перспективним, адже створює позитивний імідж та дозволяє якісно і професійно виконувати свої обов'язки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує, що культури здоров'я майбутнього педагога, що реалізовуватиме фізичне виховання має інтегративну сутність, а її структурна характеристика не отримала у наукових дослідженнях достатнього повного висвітлення. У поняттєво-термінологічному трактуванні наукової категорії «компоненти» за основу було взято визначення із тлумачного словника української мови, де цей термін розглядається як «складова частина чого-небудь; складник» (Новий тлумачний словник української мови, 2008). Тобто «компоненти» розглядаємо у якості найбільш значимих складників культури здоров'я, що відображають її зміст та характеризують особливості її формування у студентів.

Відзначимо, що у контексті виокремлення компонентів культури здоров'я не вироблено єдиного наукового бачення. Першочерговим завданням є доцільність вивчення компонентно-структурного складу, а тому необхідно зупинитися на розгляді *компонентів*, які буде покладено в основу процесу формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури (Мосейчук Ю., 2018).

Зокрема, О. Завальнюк визначила три компоненти культури здоров'я: «гуманістичні ціннісні орієнтації та ідеали, які дозволяють орієнтуватися особистості в широкому спектрі цінностей та формувати на цій основі відповідне ставлення до навколишнього світу; знання духовного, психічного та фізичного аспектів здоров'я людини; володіння оздоровчими технологіями для формування, збереження й зміцнення свого здоров'я та здоров'я майбутніх вихованців» (Завальнюк О., 2007). У статті В. Лободи наголошено на когнітивному, операційно-практичному, творчому та мотиваційно-ціннісному компонентах (Лобода В., 2016). Схожі думки декларують Є. Конькіна, Н. Малярчук, С. Лебедченко, П. Петриця та Г. Фалик. З'ясовано, що в наукових публікаціях Г. Безверхньої, Т. Галенко, С. Гобушиної, Є. Жданової, В. Козігон та О. Соколенка вмотивовано позицію про необхідність п'ятих компонентів. Зокрема, В. Козігон виокремлює: мотивацію до здорового способу життя; мотивацію до інноваційної діяльності у сфері здоров'я; професійну компетентність у сфері збереження здоров'я і організації здорового способу життя; здоров'язбережувальну поведінку та стиль життя; ціннісне ставлення до свого здоров'я (Козігон В., 2012). У публікаціях В. Бабича, Ю. Драгнева та Л. Дудорової зроблено акцент на виокремленні від шести до дев'яти компонентів. Таким чином, проведений аналіз досліджень доводить багатовимірність культури здоров'я. Семантичний аналіз показав, що зміст та характеристика компонентів, найчастіше, носить фрагментарний характер, у той час як цілісна сутність феномену «культура здоров'я майбутніх учителів фізичної культури» залишається поза увагою наукової спільноти. У зазначеному контексті було прийнято рішення про вироблення власної позиції.

Мета та завдання / Aim and Tasks. У своїй публікації ми насамперед, прагнули дослідити сутність дослідженні компонентного складу культури здоров'я. Основні *завдання*: 1) здійснити загальний компонентно-структурний аналіз культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури; 2) дослідити стан сформованості інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури та проаналізувати отримані результати; 3) визначити найбільш перспективні шляхи вдосконалення інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я у студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура).

Методи / Methods. Під час дослідження проблеми було використано такі методи:

– *теоретичні*: метод концептуально-порівняльного аналізу, метод системно-структурного аналізу, педагогічного моделювання, узагальнення емпіричного матеріалу з проблем підготовки МУФК;

– *емпіричні*: педагогічне спостереження, опитування, бесіда, анкетування, тестування, метод експертних оцінок, психодіагностичні методики для визначення, стану сформованості компонентів КЗ у МУФК;

Діагностика результативності проведеного дослідження здійснювалася за допомогою методик: «незакінчених речень, продовжених фраз » для визначення ступеня обізнаності студентів щодо сутності культури здоров'я та письмової роботи «для оцінювання загального світогляду майбутніх учителів фізичної культури».

Моніторингове дослідження було організовано на базі таких ЗВО: Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Херсонського державного університету. Усього у дослідженні було задіяно 106 магістрантів та 596 бакалаврів стаціонарної та заочної форми навчання, що здобувають спеціальність 014.11 Середня освіта (фізична культура) та 43 викладачі.

Результати / Results. На основі аргументів, що представлені у публікаціях науковців (Мосейчук Ю., 2018; Завальнюк О., 2007; Лобода В., 2016; Козігон В., 2012) культуру здоров'я розглядаємо як вагому складову, що виявляється через сформованість внутрішніх мотивів і ціннісних орієнтацій на здоровий спосіб життя, яка передбачає оволодіння теоретичними знаннями та охоплює систему практичних умінь і навичок щодо дотримання здоров'язберігаючих технологій, базується на професійних і особистісних якостей та рефлексії своєї життєдіяльності. Виходячи із задекларованого, у її структурі виокремлюємо мотиваційно-ціннісний, інформаційно-пізнавальний, організаційно-діяльнісний, особистісно-емоційний, рефлексивно-оцінювальний компоненти.

У нашому розумінні інформаційно-пізнавальний компонент виражає ступінь оволодіння студентами науково-методичними основами теоретичних знань в сфері культури здоров'я, а також рівень теоретичних знань з питань здоров'язберезувальної педагогіки та використання їх під час організації фізичного виховання. Вважаємо, що сучасний учитель не може успішно вирішувати професійні завдання, які стоять перед ним не володіючи необхідними знаннями про способи, засоби і технології ефективного вирішення необхідних завдань. Виокремлюючи інформаційно-пізнавальний компонент, до уваги було взято те, що учитель повинен відповідати за знання специфіки та структури здоров'язберігаючих технологій, принципів та засобів їх формування. Цей компонент виконує пізнавальну (оволодіння валеологічними знаннями) і нормативну (закріплення соціальних норм здоров'я) функції, адже виражає рівень теоретичних знань студентів у таких питаннях, як: організація фізичного виховання, відсутність шкідливих звичок, раціональне харчування, дотримання гігієнічних правил, науково-обґрунтоване чергування праці та відпочинку, фізична активність, самоосвіта.

У практичному контексті для більш ґрунтовнішого дослідження стану сформованості інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури доцільно визначити показники. Як доводить Є. Кочерга, показник – «це конкретний вимірник критерію, що робить його доступним для спостереження, обліку й фіксування» (Кочерга Є., 2016). Тобто показник виступає конкретним вимірювачем та робить його доступним для спостереження і вимірювання. У публікації О. Ахвердова та В. Магіна визначено, що показники повинні відображати наскільки особистість усвідомлює культуру здоров'я (Ахвердова О., Магин В., 2002). Показник ми розуміємо як операційну характеристику, що відображає властивості та зв'язки і виступає реальним інструментом для виміру стану сформованості культури здоров'я. Вважаємо, що чіткий перелік показників дозволить об'єктивно оцінити сформованість компоненту. У спектр показників інформаційно-пізнавального компоненту включено: повноту знань про культуру здоров'я та рівень загального світогляду.

З метою вивчення стану сформованості культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури було проведено моніторингове дослідження, що розглядається як є система збору, зберігання, обробки та поширення інформації, що забезпечує прогнозування заходів щодо її вдосконалення. Ми виходили з тих міркувань, що моніторинг є засобом, що дозволяє комплексно з'ясувати стан професійної підготовки студентів, а також є інтегральним джерелом прогностичної, інформаційної, аналітичної та управлінської функцій у ЗВО. Завдяки «спеціальному інструментарію, що передбачає моніторингове дослідження можна виміряти та оцінити якісні характеристики» (Ярошук Л., 2016).

Зазначимо, що з технічної точки зору кожен із показників ми оцінювали методом експертної оцінки (у складі експертної групи 3 досвідчених викладачі) за чотирьохбальною системою: 5 балів – високий рівень сформованості – показник виражений яскраво, виявляється систематично у всіх діях студентів і за різних обставин; 4 бали – достатній рівень сформованості – показник виражений посередньо, помітні незначні відхилення; 3 бали – середній рівень сформованості – показник можна зафіксувати, але його важко виявити в усіх діях студентів, спостерігаються значні відхилення, хоча студент і знає сутність вимог; 2 бали – низький рівень сформованості – спостерігається негативна спрямованість, незважаючи на те, що студент розуміє вимоги.

Рівень сформованості повноти знань про культуру здоров'я перевірявся на основі двох методик – комплексного опитування та методики «Незакінчені речення». За першою методикою з'ясовано, що 220 (31,34 %) студентів вважають культуру здоров'я важливим чинником професіоналізму, уміють збільшувати свою рухову активність, коригувати власну масу тіла, правильно харчуватися, адекватно реагують на стрес; 176 (25,07 %) опитаних трактують культуру здоров'я як високий рівень підготовленості з питань організації фізичної культури; для 172 (24,50 %) її сутність пов'язана лише з умінням зберегти здоров'я – у них знання на середньому рівні; 134 (19,09 %) опитаних стверджують, що культура здоров'я опосередковано потрібна для того, щоб відповідати вимогам професії – низький рівень. На основі другої методики студентам було запропоновано продовжити такі речення: «Культура здоров'я – це ...», «Сформована культура здоров'я потрібна для того, щоб ...», «Для того, щоб ефективно формувати у своїх вихованців високий рівень культури здоров'я, майбутній учитель фізичної культури повинен знати...», «Про сформованість культури здоров'я свідчить...», «Основні складові культури здоров'я охоплюють...». Для оцінки відповідей було використано 4-бальну шкалу: 2 бал – лише загальні фрази, 3 бали – неповна відповідь, 4 бали – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь, 5 балів – повна обґрунтована відповідь. Студенти мали змогу набрати від 10 до 25 балів. У тому разі, коли МУФК набирали від 10 до 14 балів, їх зараховували до групи з низьким рівнем, якщо від 15 до 18 – до середнього рівня, якщо від 19 до 22 – до достатнього, а якщо від 23 до 25 – то до високого. Повнота відповідей представлена у табл. 1.

Таблиця 1

Обізнаність студентів про культуру здоров'я

№	Запитання й якість відповідей	Кількісні результати
1	<i>Дали визначення поняття «Культура здоров'я»:</i> – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки	79 (11,25 %) 274 (39,03 %) 322 (45,87 %) 27 (3,85 %)
2	<i>Пояснили для чого потрібна культура здоров'я учителю:</i> – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки	84 (11,97 %) 203 (28,92 %) 352 (50,14 %) 63 (8,97 %)
3	<i>Пояснили, що повинен знати учитель для того, щоб формувати у вихованців культуру здоров'я:</i> – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки	92 (13,1 %) 221 (31,48 %) 354 (50,43 %) 35 (4,99 %)

4	Обґрунтували, які чинники свідчать про сформованість культури здоров'я: – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки	83 (11,83 %) 220 (31,34 %) 361 (51,42 %) 38 (5,41 %)
5	Назвали основні складники культури здоров'я: – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки	90 (12,82 %) 241 (34,33 %) 340 (48,43 %) 31 (4,42 %)
ЗАГАЛЬНІ РЕЗУЛЬТАТИ – повна обґрунтована відповідь – правильна та недостатньо обґрунтована відповідь – неповна, часткова відповідь – лише загальні фрази та допустили серйозні помилки		85 (12,11 %) 232 (33,05 %) 346 (49,29 %) 39 (5,55 %)

Отримані результати відповідей за методикою «Незакінчені речення» дозволили з'ясувати, що лише 85 (12,11 %) опитаних дали повні та обґрунтовані відповіді; 232 (33,05 %) студенти відповіли правильно, однак не повною мірою обґрунтували свою позицію, відповіді 346 (49,29 %) респондентів були неповними, а 39 (5,55 %) написали лише загальні фрази, або допустили серйозні помилки та грубі неточності.

Письмова робота передбачала виконання комплексу кваліфікаційних завдань і розглядалася нами як найбільш адекватна форма для об'єктивного визначення рівня якості освітньої та професійної підготовки випускників та дозволяла встановити загальний світогляд. Засобами оцінювання рівня здобутих професійних знань та ступеня сформованості професійних компетентностей були теоретичні питання та практичні ситуативні комплексні завдання з таких профілюючих дисциплін, як: «Теорія і методика фізичного виховання»; «Методика викладання предмета «Основи здоров'я»; «Медико-біологічні основи фізичної культури»; «Педагогіка». Письмове опитування ми спрямували на вирішення таких завдань, як: перевірити якість засвоєння навчальних курсів; виявити здібності до педагогічного мислення, творчого підходу до питань, які вивчають дані дисципліни; перевірити рівень оволодіння педагогічною технологією та професійною майстерністю щодо використання вивчених дисциплін. Письмова робота дала можливість охопити всі напрямки діяльності майбутніх учителів фізичної культури. Об'єктом оцінювання була сукупність здобутих знань, сформованої системи професійних компетентностей. Оцінювання відповідей здійснювалося на основі принципів об'єктивності, комплексності та компетентнісного підходу. Так, було з'ясовано, що 82 (11,68 %) студенти міцно засвоїли теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знають зміст навчальних дисциплін, володіють широким світоглядом, логічно мислять і будують відповіді, вільно використовують набуті теоретичні знання, висловлюють своє ставлення до тих чи інших проблем. Більшій частині майбутніх учителів (349 (49,72 %)) отримала оцінки в діапазоні від 74 до 69 балів, що відповідає середньому рівні. Тоді як 213 (30,34 %) студентів оцінені оцінками від 89 до 75 балів, що відповідає достатньому рівню сформованого світогляду по своїй спеціальності. 58 респонденти отримали оцінки в діапазоні від 68 до 60 балів, що відповідає низькому рівню.

Отже, запропонований діагностичний інструментарій дозволив констатувати, що узагальнені показники стану сформованості інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я у 207 (29,49 %) студентів перебувають на достатньому рівні; у 289 (41,17 %) на середньому рівні, тоді як високий рівень встановлено лише у 129 (18,38 %) респондентів, а низький у 77 (10,97 %) майбутніх учителів. Такі результати вважаємо доволі посередніми, тому ми зайнялися пошуком реальних шляхів, які б сприяли вдосконаленню.

Обговорення / Discussion. Насамперед відзначимо, що з практичної позиції процес формування культури здоров'я постійно удосконалюється, проте у відношенні технологізації даного процесу і специфіки можливостей міждисциплінарної інтеграції ця проблема повністю не вирішена. Саме це протиріччя покладено в основу міждисциплінарної інтеграції теоретичної інформації для якісного формування інформаційно-пізнавального компоненту. Як аргументовано доводять А. Сулима та Т. Кравчук однією з найважливіших задач професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах ЗВО є формування і закріплення орієнтації студентів на збереження здоров'я й прищеплення навичок щодо розширення теоретичних знань під час формування культури здоров'я у студентському віці (Сулима А., Кравчук Т., 2010). Для підтвердження вагомості міждисциплінарної інтеграції наведемо ще деякі конкретні аргументи. До прикладу, як

доводить Р. Узьянбаєва інтенсифікація навчального процесу, зростаючі темпи освітнього процесу, нераціональний режим праці та відпочинку, перевантаження в процесі пізнавальної діяльності призводять до нервово-психічних зривів та спричиняють виникнення соматичних захворювань (Узьянбаєва Р., 2007). Ці факти переконливо доводять вагомість міждисциплінарної інтеграції усіх теоретичних знань про культуру здоров'я та обґрунтовують необхідність розробки практичних шляхів її формування.

З нашої точки зору саме міждисциплінарна інтеграція забезпечить глибоке проникнення студентів у змістові основи культури здоров'я, сприятиме ефективній систематизації теоретичних знань та дозволить здійснити вдосконалення змісту освітнього процесу. Для міждисциплінарної інтеграції найбільш вагомим є постулат про досягнення загальної гармонії та узгодженості між теоретичною інформацією усіх навчальних дисциплін, які прямо та опосередковано впливають на формування культури здоров'я. З'ясовано, що інтеграція має вагомий вплив на реалізацію методологічної, розвиваючої й технологічної функцій професійної підготовки студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура). Зокрема, методологічна функція спрямована на реальне узгодження теоретичної інформації, що передбачає усунення дублювання. Розвиваюча функція спрямовується на всебічний розвиток теоретичних знань. Тоді як технологічна функція базується на досягненні наступності та передбачає ущільнення інформації й чітку систематизацію усіх наукових понять і термінів.

З практичної точки зору міждисциплінарна інтеграція знань у контексті формування культури здоров'я передбачала конкретні механізми: по-перше, розширення теоретичних знань про здоров'я, його збереження та структурні складові культури здоров'я; по-друге, системну діяльність щодо уникнення дублювання навчального матеріалу; по-третє, адекватний розподіл аудиторних годин та годин на індивідуальну й самостійну роботу під час вивчення навчальних дисциплін професійного спрямування; по-четверте, активізація пізнавальної діяльності, що спрямована на формування культури здоров'я.

У процесі вивчення означеного кола проблематики було встановлено, що міждисциплінарна інтеграція спрямована на налагодження чіткого взаємозв'язку між практичним змістом усіх навчальних дисциплін. Найбільший вплив на формування культури здоров'я мають дисципліни професійної та практичної підготовки у бакалавраті («Вступ до спеціальності», «Теорія і методика фізичного виховання школярів», «Теорія і методика фізичного виховання різних груп населення», «Загальна теорія здоров'я», «Основи здорового способу життя», «Методика викладання предмету «Основи здоров'я») та магістратурі («Професійна майстерність викладача фізичної культури», «Інноваційні технології у фізичній культурі», «Наукові засади здорового способу життя», «Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні», «Основи оздоровчого харчування», «Методика фізкультурно-оздоровчої роботи», авторський спецкурс «Теорія і методика формування культури здоров'я»). Усі ці дисципліни розширюють світогляд та забезпечують передачу культурно-історичного досвіду про збереження здоров'я на основі використання засобів фізичного виховання. При їх вивченні пропонуємо робити вагомий акцент на уникнення дублювання навчальної інформації. Викладачам необхідно узгодити програми дисциплін з метою уникнення повторів та удосконалити навчально-методичне забезпечення.

Висновки / Conclusions. Належний рівень культури здоров'я дасть можливість майбутнім учителям компетентно реалізувати свою професійну діяльність, бути прикладом для наслідування щодо збереження здоров'я. Компонентний аналіз культури здоров'я розглядається через єдність між мотиваційно-ціннісним, інформаційно-пізнавальним, організаційно-діяльним, особистісно-емоційним та рефлексивно-оцінювальним компонентами. До спектру показників інформаційно-пізнавального компоненту віднесено повноту знань про культуру здоров'я та загальний світогляд. З метою вивчення стану сформованості показників цього компоненту культури здоров'я проведено комплексний моніторинг. Отримані результати моніторингу дозволяють констатувати, що формування культури здоров'я у студентів спеціальності 014.11 Середня освіта (фізична культура) відбувається стихійно. Вважаємо, що міждисциплінарна інтеграція сприяє вдосконаленню формування інформаційно-пізнавального компонента культури здоров'я.

Подальша наша увага буде зосереджена на доцільності проведення зближення суміжних дисциплін, здійснення інтеграції екзаменаційних і залікових дисциплін, узгодження програм викладання дисциплін з метою уникнення повторів, удосконалення методичного забезпечення.

Список використаних джерел і літератури / References:

1. *Новий тлумачний словник української мови* (Т. 1–3). (2008). Київ: Аконт / *Novyi tлумachnyi slovnyk ukraїnskoi mowy* (Vols. 1–3). (2008). [New Explanatory Dictionary of the Ukrainian Language]. Kyiv: Akonit. [in Ukrainian].

2. Мосейчук, Ю. Ю. (2018). *Теоретико-методологічні основи формування культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури* [моногр.]. Чернівці: «Місто». / Moseichuk, Yu. Yu. (2018). *Teoretyko-metodolohichni*

osnovy formuvannia kultury zdorovia u maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [The Theoretical and Methodological Bases of the Formation of the Health Culture of Future Teachers of Physical Culture]. [monograph]. Chernivtsi: «Misto». [in Ukrainian].

3. Завальнюк, О. Л. (2007). Формування ціннісної моделі здоров'я у студентів – майбутніх педагогів. *Науковий вісник Чернівецького університету* (Вип. 327, с. 59–64.). Чернівці: Рута. / Zavalniuk, O. L. (2007). Formuvannia tsinnisnoi modeli zdorovia u studentiv – maibutnikh pedahohiv [Formation of Valuable Health Model for Students – Future Teachers]. *Scientific herald of Chernivtsi University* (Vol. 327, pp. 59–64). Chernivtsi: Ruta. [in Ukrainian].

4. Лобода, В. (2016). Педагогічні умови формування культури здоров'я студентів на заняттях з фізичного виховання. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* (Вип. 13, с. 28–33). Умань: ФОП Жовтий О. О. / Loboda, V. (2016). Pedahohichni umovy formuvannia kultury zdorovia studentiv na zaniattiakh z fizychnoho vykhovannia [Pedagogical Conditions for the Formation of the Health Culture of Students in Physical Education Classes]. *Problems of Training a Modern Teacher* (Vol. 13, pp. 28–33). Uman: FOP Zhovtyi O. O. [in Ukrainian].

5. Козігон, В. (2012). Формування культури здоров'я вчителя. *Директор школи. Шкільний світ*, 21, 37–50. / Kozihon, V. (2012). Formuvannia kultury zdorovia vchytelia [Formation of a Teacher's Health Culture]. *School Director. School World*, 21, 37–50. [in Ukrainian].

6. Кочерга, Є. В. (2016). Критерії та показники сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутнього вчителя хімії. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка*, 6 (303), II, 15–25. / Kocherha, Ye. V. (2016). Kryterii ta pokaznyky sformovanosti zdoroviazberezhuvальної kompetentnosti maibutnoho vchytelia khimii [Criteria and Indicators of the Formation of Health Preserving Competence of the Future Teacher of Chemistry]. *Herald of Taras Shevchenko National University of Lugansk*, 6 (303), II, 15–25. [in Ukrainian].

7. Ахвердова, О. А., & Магин, В. А. (2002). К исследованию феномена «культура здоровья» в области профессионального физкультурного образования. *Теория и практика физической культуры*, 2, 5–7. / Ahverdova, O. A., & Magin, V. A. (2002). K issledovaniyu fenomena «kul'tura zdorov'ya» v oblasti professional'nogo fizkul'turnogo obrazovaniya [To Study the Phenomenon of «Health Culture» in the Field of Professional Physical Education]. *Theory and Practice of Physical Culture*, 2, 5–7. [in Russian].

8. Ярошук, Л. Г. (2016). Моніторингові дослідження в Європі як сучасний метод діагностики знань. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*, 13 (56), I, 14–19. / Yaroshchuk, L. H. (2016). Monitorynhovi doslidzhennia v Yevropi yak suchasnyi metod diahnostyky znan [Monitoring Research in Europe as a Modern Method of Diagnosing Knowledge]. *Updating the Content, Forms and Methods of Education and Training in Educational Institutions*, 13 (56), I, 14–19. [in Ukrainian].

9. Сулима, А., & Кравчук, Т. (2010). Особливості формування культури здоров'я студентів факультету фізичної культури, що займаються єдиноборствами. *Теорія та методика фізичного виховання*, 11, 43–46. / Sulyma, A., & Kravchuk, T. (2010). Osoblyvosti formuvannia kultury zdorovia studentiv fakultetu fizychnoi kultury, sheho zaimaiutsia yedynoborstvam [Features of the Formation of the Health Culture of Students of the Faculty of Physical Culture, Engaged in Martial Arts]. *Theory and Methods of Physical Education*, 11, 43–46. [in Ukrainian].

10. Узьянбаева, Р. Г. (2007). Комплексный подход к формированию культуры здоровья студентов. *Теория и практика физической культуры*. 5, 49–51. / Uzyanbaeva, R. G. (2007). Kompleksnyj podhod k formirovaniyu kul'tury zdorov'ya studentov [A Comprehensive Approach to the Formation of Student's Health Culture]. *Theory and Practice of Physical Culture*, 5, 49–51. [in Russian].

Дата надходження статті: «23» січня 2019 р.

Стаття прийнята до друку: «19» лютого 2019 р.

Мосейчук Юрій – завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров'я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор педагогічних наук, доцент

Moseichuk Yurii – head of the department of physical training and health basics of Chernivtsi Yurii Fedkovych National University, doctor of pedagogical sciences, associate professor

Мігай-Раду Якоб – викладач Яського університету імені А.Й.Кузи, доктор філософії

Mihai-Radu Jacob – lecturer of faculty of physical education and sport of «Alexandru Ioan Cuza» University of Iasi, PhD

Мороз Олена – доцент кафедри фізичної культури та основ здоров'я Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Moroz Olena – assistant professor of the department of physical training and health basics of Chernivtsi Yurii Fedkovych National University, candidate of sciences in physical education and sport, associate professor

Цитуйте цю статтю як:

Мосейчук, Ю., Мігай-Раду, Я., & Мороз, О. (2019). Діяльність Сформованість інформаційно-пізнавального компоненту культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури та шляхи його вдосконалення. *Педагогічний дискурс*, 26, 7–13.

Cite this article as:

Moseichuk, Yu., Mihai-Radu, J., & Moroz, O. (2019). Formedness of Informational-Cognitive Component of Health Culture of the Future Teachers of Physical Culture and the Ways of its Improvement. *Pedagogical Discourse*, 26, 7–13.